

UCHWAŁA NR L/ 472 /23
RADY MIEJSKIEJ W MAŁOGOSZCZU

z dnia 28 grudnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023- 2025

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426, 1429) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Małogoszcz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Michał Borowski

Gminny Program wspierania rodziny na lata 2023-2025 w Gminie Małogoszcz

I. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne, jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót do rodziny biologicznej. Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego, lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, Sąd, policja).

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025 opracowanego w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest strategicznym dokumentem Gminy Małogoszcz, mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie, wykorzystując zasoby gminne. Realizowane w ramach Programu zadania, będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, przywracając jej zdolność do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczych i wychowawczych.

II. Regulacje prawne ujęte w programie.

W celu zapobiegania i rozwiązywania problemów, z jakimi borykają się rodziny, powstał Gminny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2025 w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, którego podstawowym założeniem jest utworzenie odpowiedniego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Jego działanie oparte jest na określonych ustawach:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty,
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,

III. Adresaci

Głównymi adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- rodziny zamieszkujące Gminę Małogoszcz, a w szczególności przeżywające trudności w sferze opiekuńczej i wychowawczej,
- biologiczne rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej,
- kobiety w ciąży i ich rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych,
- rodziny dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
- rodziny dotknięte problemem uzależnień oraz przemocy rodzinnej.

IV. Diagnoza

Diagnozę opracowano w oparciu o dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małogoszczu, w szczególności Ocenę zasobów pomocy społecznej, sprawozdania resortowe MPiPS-03 za lata 2020, 2021 i 2022, a także pozyskane informacje od instytucji zobligowanych do wspierania rodziny.

Gmina Małogoszcz jest gminą miejsko-wiejską, leżącą w powiecie jędrzejowskim. Gmina graniczy z gminą Oksa, miastem i gminą Jędrzejów, miastem i gminą Chęciny, gminą Sobków, miastem i gminą Włoszczowa, gminą Krasocin, miastem i gminą Łopuszno i gminą Piekoszków. Siedzibą gminy jest Małogoszcz. Według stanu na dzień 31.12.2022r liczba ludności gminy Małogoszcz wynosiła 11395 osób, z czego 50,26% stanowiły kobiety a 49,74% mężczyźni. Pomoc i wsparcie oferowane przez MGOPS w 2022r uzyskało 753 osoby co stanowiło 6,60% wszystkich mieszkańców gminy. Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku o 19 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 202 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2021 o 20 osób. Zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej spowodowane jest:

- zmianą dochodów klientów wpływającą na zmniejszenie wysokości świadczeń lub utratę praw do zasiłku z powodu przekroczenia kryterium dochodowego (np. wzrost najniższego wynagrodzenia, otrzymanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego, itp.),
- usamodzielnieniem klientów – odejście z systemu pomocy społecznej (np. otrzymanie świadczeń emerytalno-rentowych, podjęcie zatrudnienia itp.),
- niskim kryterium dochodowym na osobę samotnie gospodarującą i osobę w rodzinie, świadczeniem z programu „Rodzina 500+”, mimo że nie jest doliczane do dochodu rodziny ograniczyło liczbę składanych wniosków o pomoc finansową. W gminie Małogoszcz najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2022r było kolejno: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa w tym potrzeba ochrony wielodzietności.

Również analiza danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie pozwala stwierdzić, że zjawisko bezrobocia systematycznie spada. Pomimo tego spadku bezrobocia dalej pociąga za sobą wiele negatywnych skutków społecznych i psychologicznych dla osób nim dotkniętych. W rodzinie z problemem

bezrobocia pojawiają się problemy finansowe, napięcie emocjonalne, frustracja, konflikty. Obniżeniu ulega poziom zaspokojenia potrzeb natury socjalno-bytowej, a w przypadku długotrwałego bezrobocia dotyczącego np. rodziców może dochodzić do degradacji socjalnej i psychospołecznej całej grupy. W konsekwencji bezrobocia, w rodzinach nim doświadczonych, dochodzi do zaburzeń realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Trudno bowiem o stworzenie poczucia bezpieczeństwa materialnego, spokoju i planowania przyszłości. Obniżeniu ulega poziom zaspokojenia potrzeb dzieci, zarówno podstawowych, jak i rozwojowych w tym np.: edukacyjnych. Niezależnie od przyczyn bezrobocia rodziców troska o dobro dzieci wychowujących się w rodzinach z bezrobociem jest bardzo istotna i należy ją wpisać tak w politykę społeczną gminy, jak i w działalność instytucji oświatowych i kulturalnych.

Na podstawie wyżej przedstawionych danych obserwuje się nadal utrzymującą się na wysokim poziomie liczbę rodzin ujawniających trudności opiekuńczo-wychowawcze. W opinii asystentów rodziny najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z innymi ludźmi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Wśród problemów społecznych, z którymi borykają się współczesne rodziny wymienia się alkoholizm, narkomania oraz przemoc w rodzinie. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu prowadzi również pracę z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występuje przemoc oraz różnego typu uzależnienia. Rodziny dotknięte przemocą kierowane są do Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-konsultacyjnych. Powołany Zespół bezpośrednio monitoruje zjawisko przemocy w Gminie Małogoszcz współpracując w tym zakresie z wszystkimi instytucjami.

Instytucją zobligowaną do wspierania rodziny jest także Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie. Funkcjonariusze KPP w ramach działań na rzecz wspierania rodziny podejmują następujące działania:

- monitorują sytuację w rodzinach wychowujących dzieci i zagrożonych patologiami, w szczególności poza godzinami pracy innych instytucji,
- podejmują działania służące rozwiązywaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu,
- podejmują działania chroniące ofiary przemocy w rodzinie w ramach tzw. Procedury „Niebieskie Karty”,
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień (organizują szkolenia, prelekcje dla rodziców, spotkania edukacyjne dla uczniów).

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu go poza rodziną biologiczną. W związku z umieszczeniem przez sąd dzieci w rodzinach zastępczych i w rodzinnym domu dziecka, gmina ponosi odpowiednio wydatki, w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym każdego roku wydatki wzrastają i dlatego też należy zadbać o zwiększenie środków na pokrycie kosztów związanych z umieszczonymi dziećmi. W pieczy zastępczej, tj. rodzinach zastępczych umieszczonych w 2022r było 10 dzieci. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu przy realizacji zadania współpracuje z rodzinami biologicznymi, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Działania Ośrodka polegają na dokonaniu diagnozy sytuacji rodziny i na jej podstawie sporządzeniu planu pracy z rodziną. Plan pracy jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Celem współpracy tut. Ośrodka z rodziną biologiczną jest motywowanie rodziców do utrzymywania regularnego kontaktu ze swoimi dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej oraz konsekwentne realizowanie założonych celów. Ponadto Ośrodek wspiera rodziny biologiczne w działaniach zmierzających do poprawy ich sytuacji, która stała się bezpośrednią przyczyną powierzenia dzieci pod opiekę rodziny zastępczej. Kolejną formą wsparcia adresowaną do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu

funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest przydzielenie asystenta rodziny. Rolą asystenta rodziny jest podejmowanie konstruktywnych działań w pracy z rodziną za pomocą wszelkich dostępnych środków, przy wykorzystaniu zasobów własnych i instytucji. Największy sukces asystent może osiągnąć poprzez nawiązanie pozytywnych relacji z członkami rodziny, bo tylko wtedy zdobędzie zaufanie potencjalnego klienta, będzie w stanie wpłynąć na zmianę w postrzeganiu wszelkich trudności i wyzwolić potencjał do działania. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. To niezmiernie ważne, gdyż współpraca odbywa się w środowisku naturalnym danej społeczności, co pozwala na szybsze rozpoznanie problemu i postawienie właściwej diagnozy. Celem pracy asystenta jest dążenie do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowywanie dzieci. Priorytetowe zadanie natomiast stanowi zażegnanie kryzysu w rodzinie i niedopuszczenie do czasowego umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka do rodziców. Współpraca asystenta z rodziną jest długofalowa. Czas jest tu czynnikiem sprzyjającym i pozwala na wnikliwe rozeznanie środowiska i jego problemów. W ramach realizacji ustawy i programu „Za życiem” celem oddziaływań asystenta rodziny jest lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem poprzez koordynację poradnictwa w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania dziecka z niepełnosprawnością oraz kwestii prawnych czy pomocy psychologicznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Współpraca z rodziną jest długofalowa, zależna od potrzeb rodziny. W przypadku braku współpracy rodziny w realizacji planu pracy możliwe jest podjęcie decyzji o wcześniejszym zakończeniu pracy asystenta. Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ważnym elementem wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczej jest współpraca Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małogoszczu z organizacjami pozarządowymi.

V. Zasady działania Programu

Program zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej Program oparty jest na zasadach wzajemnej współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów, związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie oraz jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem praw i godności wszystkich osób

VI. Założenia Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2023 – 2025. Głównym założeniem Programu jest stworzenie i rozwój wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działania mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno- edukacyjno- wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Główną zasadą programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co daje gwarancję skuteczności podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania nieprawidłowościom w funkcjonowaniu rodziny będzie osiągnięta w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych oraz pracę z dziećmi oraz ich rodzicami w ich środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Celem działań jest zapobieganie powstawania sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo – wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

Cele szczegółowe programu

1. Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin

Zadania:

- Stałe diagnozowanie i monitorowanie warunków życia rodzin
- Zapewnienie bezpieczeństwa materialno–bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby
- Objęcie pomocą dzieci w szczególności dożywianiem, zaopatrywanie w przybory i pomoce szkolne, organizowanie wypoczynku w okresie wolnym od zajęć szkolnych, umożliwienie korzystania z zorganizowanych form spędzania czasu wolnego.
- Praca z rodziną poprzez prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małogoszczu
- Monitoring funkcjonowania i wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodzin oparty na zaangażowaniu i współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dobra i bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
- Zapewnienie rodzinom specjalistycznego wsparcia i poradnictwa.
- Podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno – zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w celu umożliwienia podjęcia zatrudnienia.

2. Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny.

Zadania:

- Systematyczne diagnozowanie warunków życia rodzin, ich potrzeb i oczekiwań oraz udzielanie im stosownej pomocy.
- Rozwijanie systemu wsparcia i specjalistycznego poradnictwa.
- Organizacja specjalistyczny usług opiekuńczych.
- Wspieranie i propagowanie różnych form aktywności społecznej działającej na rzecz wspomagania rodzin oraz umacniania więzi rodzinnych
- Promowanie wartości rodzinnych poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych mających na celu wymianę doświadczeń, uczenie i pogłębianie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych (kształtowanie właściwych) relacji rodzic – dziecko.
- Prowadzenie kampanii medialnych (ulotki, plakaty, artykuły prasowe) na rzecz umacniania rodziny i przeciwdziałania dysfunkcji.
- Podejmowanie działań na rzecz powrotu do rodziny biologicznej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- Zapewnienie opieki nad dziećmi rodzicom pracującym.
- Podejmowanie działań zapobiegających niedostosowaniu społecznemu dzieci.
 - Tworzenie i współfinansowanie placówek wsparcia dziennego.
- Realizacja na terenie gminy programów zdrowotnych.
- Udział gminy w programach rządowych oraz innych programach wspierających rodzinę.
- Podejmowanie działań przeciwdziałających przemocy i uzależnieniom w rodzinie.

- Doskonalenie zawodowe pracowników podmiotów zajmujących się niesieniem pomocy rodzinie i dziecku.
- Podejmowanie współpracy i wypracowanie zasad wspólnego działania wszystkich podmiotów działających na rzecz umacniania rodzin.

3. Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym.

Zadania:

- Wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów uzdolnionych.
- Wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną (stypendia, zasiłki, dofinansowanie imprez szkolnych i wycieczek, udział w projektach).
- Wspieranie inicjatyw służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży,
- Realizowanie przez szkołę programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno – wychowawczych przeciwdziałających patologiom społecznym.
- Realizowanie programów prozdrowotnych.
- Udzielanie pedagogicznego wsparcia rodzinom i uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji.
- Podejmowanie przez szkołę działań mających na celu kształtowanie właściwego zachowania nawyków i postaw życiowych.
- Podejmowanie przez szkołę współpracy z innymi podmiotami w zakresie rozwiązywania problemów uczniów z rodzin dysfunkcyjnych.
- Organizowanie zajęć świetlicowych i pomocy dla uczniów.
- Organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno – wychowawczych dla uczniów z trudnościami.
- Organizowanie poradnictwa i konsultacji ze specjalistami dla rodziców
- Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów społecznych poprzez prowadzenie w szkole programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem.

4. Opieka nad dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo.

Zadania:

- Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo – wychowawcze, prowadzona przez pracowników socjalnych.
- Praca asystenta z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz z rodziną, z której dzieci umieszczono w pieczy zastępczej celu umożliwienia powrotu dziecka do rodziny biologicznej.
- Podejmowanie działań w celu zapewnienia nadzoru kuratora nad nieletnimi pozbawionymi dostatecznej opieki ze strony rodziny
- Organizowanie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo.
- Tworzenie i wspieranie działalności świetlic i placówek wsparcia dziennego oraz organizowanie w nich pomocy i opieki dla dzieci w godzinach poza szkolnych.
- Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie znajdującej się w sytuacji kryzysowej.
- Organizowanie form wsparcia (kółka zainteresowań, zajęcia wyrównawcze i inne) dla dzieci i rodzin niewydolnych wychowawczo.

5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy.

Zadania:

- Realizacja programów dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem adresowanych do dzieci.

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy
- Organizowanie prelekcji w szkołach przez specjalistów zajmujących się rozwiązywaniem problemów w tym zakresie.
- Promocja pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie zajęć, imprez, spotkań ukierunkowanych na wspieranie i prawidłowy rozwój i kreowanie prawidłowych postaw społecznych.
- Udzielanie informacji na temat instytucji udzielających pomocy w przypadkach zaistnienia przemocy w rodzinie.
- Współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy.

VII. Przewidywane efekty.

Efektem realizacji Programu ma być przede wszystkim polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zmniejszenie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. A w szczególności:

- 1) Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi,
- 2) Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- 3) Poprawa sytuacji dzieci w rodzinie,
- 4) Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- 5) Ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych w rodzinach.

VIII. Źródła finansowania.

Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 dla Gminy Małogoszcz finansowane będą z następujących źródeł:

- środki finansowe z budżetu samorządu
- środki finansowe z funduszy zewnętrznych, w tym z rządowych, pozarządowych programów celowych i funduszy unijnych.

IX. Monitoring i ewaluacja Programu.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu. Program monitorowany będzie na bieżąco, natomiast przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowania działań w oparciu o analizę wskaźników realizacji będących w posiadaniu Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małogoszczu.

Wskaźnikami osiągnięcia poszczególnych celów będą dane liczbowe pozyskane w ramach realizacji poszczególnych działań.

W terminie do 31 marca każdego roku Burmistrz skała Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją tychże zadań.

X. Podsumowanie.

Gminny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023 - 2025 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności rodzin z dziećmi. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami. W celu osiągnięcia zamierzonych celów w realizację programu będą włączane instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Wszystkie działania będą skoncentrowane na polepszeniu sytuacji dziecka i rodziny, zwiększeniu poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowaniu negatywnych zachowań oraz stworzeniu skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Jednocześnie jako działanie niezbędne, będzie prowadzone systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć szanse rodziny na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego

potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności koniecznych do prawidłowego wypełniania swych ról społecznych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022.447 ze zm.) Rada Miejska uchwała gminne programy wspierania rodziny. Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież, w taki sposób, aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny, koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości.